

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ในหน่วยงานภาครัฐ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

เทศบาลตำบลมะขาม
อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

๑. บทนำ

เทศบาลตำบลมะขาม เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจะเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตภาครัฐ ตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๙/๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบที่กำหนดให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ ฝ่าละอองธุรีศรัสมิ์ เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้

เทศบาลตำบลมะขามจึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงในองค์กรขึ้น เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการ ระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. หลักการและวัตถุประสงค์

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กรจะช่วยเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาก็จะน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้แล้ว

๒.๑ วัตถุประสงค์

๒.๑.๑ เพื่อให้เข้าใจจุดเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดการทุจริต

๒.๑.๒ ปรับปรุงกลไกการทำงาน เพื่อยับยั้งการทุจริตและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๒.๑.๓ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐมีการบริหารราชการด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้

๒.๑.๔ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย

๒.๒ นิยามความเสี่ยงการทุจริต (CORRUPTION RISK) การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบหรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต

๒.๓ กรอบในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

CORRECTIVE : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่ามีประวัติดูแลแล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

DETECTIVE : ฝ่าละอองธุรีศรัสมิ์ สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อสงสัยบางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร

Preventive...

PREVENTIVE : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสูญเสียต่อการกระทำผิดในส่วน พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (KNOWN FACTOR) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ WORKFLOW ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

FORECASTING : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคยในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (UNKNOWN FACTOR)

๒.๔ ประเภทของความเสี่ยงการทุจริต

ด้านที่ ๑ ความเสี่ยงทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ

ด้านที่ ๒ ความเสี่ยงทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่

ด้านที่ ๓ ความเสี่ยงทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ

๓. การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เทศบาลตำบลมะขามได้ทำการคัดเลือกกระบวนการงาน การยื่นคำขออนุญาตก่อสร้าง/ตัดแปลง/รื้อถอนอาคาร , กระบวนการงานการจ่ายเงินผ่านระบบ KTB CORPORATE ONLINE และโครงการจัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อสร้างมาตรการในป้องกันและลดโอกาสการทุจริตจากการปฏิบัติงาน (OPERATIONAL RISK) โดยพิจารณา จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสที่จะเกิด (LIKELIHOOD) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงและ ผลกระทบ (IMPACT) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้านที่ ๑ กระบวนการงานการยื่นคำขออนุญาต
ก่อสร้าง/ตัดแปลง/รื้อถอนอาคาร ของเทศบาลตำบลมะขาม

๑. เกณฑ์โอกาสที่จะเกิด (LIKELIHOOD)

เกณฑ์โอกาสที่จะเกิด(Likelihood)	
๕	เหตุการณ์อาจเกิดขึ้น ตั้งแต่ ๔ ครั้งขึ้นไป ต่อปี
๔	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ไม่เกิน ๓ ครั้ง ต่อปี
๓	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ไม่เกิน ๒ ครั้ง ต่อปี
๒	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ไม่เกิน ๑ ครั้ง ต่อปี
๑	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)

๒. เกณฑ์ผลกระทบ...

๒. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
๔	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
๓	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
๒	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
๑	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

๓. ระดับความเสี่ยงการทุจริต

Risk Score					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง (๕ × ๑ = ๕)	สูง (๕ × ๒ = ๑๐)	สูงมาก (๕ × ๓ = ๑๕)	สูงมาก (๕ × ๔ = ๒๐)	สูงมาก (๕ × ๕ = ๒๕)
๔	ต่ำ (๔ × ๑ = ๔)	ปานกลาง (๔ × ๒ = ๘)	สูง (๔ × ๓ = ๑๒)	สูงมาก (๔ × ๔ = ๑๖)	สูงมาก (๔ × ๕ = ๒๐)
๓	ต่ำ (๓ × ๑ = ๓)	ปานกลาง (๓ × ๒ = ๖)	สูง (๓ × ๓ = ๙)	สูง (๓ × ๔ = ๑๒)	สูงมาก (๓ × ๕ = ๑๕)
๒	ต่ำ (๒ × ๑ = ๒)	ต่ำ (๒ × ๒ = ๔)	ปานกลาง (๒ × ๓ = ๖)	ปานกลาง (๒ × ๔ = ๘)	สูง (๒ × ๕ = ๑๐)
๑	ต่ำ (๑ × ๑ = ๑)	ต่ำ (๑ × ๒ = ๒)	ต่ำ (๑ × ๓ = ๓)	ต่ำ (๑ × ๔ = ๔)	ปานกลาง (๑ × ๕ = ๕)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงทุจริต

	สีเขียว	หมายถึง	ความเสี่ยงระดับต่ำ (๑ - ๔ คะแนน)
	สีเหลือง	หมายถึง	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (๕ - ๙ คะแนน)
	สีส้ม	หมายถึง	ความเสี่ยงระดับสูง (๑๐ - ๑๔ คะแนน)
	สีแดง	หมายถึง	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (๑๕ - ๒๕ คะแนน)

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตและการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต โดยการระบุรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบ พฤติการณ์ การทุจริตในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการงานการยื่นคำขออนุญาตก่อสร้าง/ ดัดแปลง/รื้อถอน อาคาร (ด้านที่ ๑ ความเสี่ยงทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต) โดยการค้นหา ความเสี่ยงการทุจริต ค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่เคยมีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมติฐานหรือเป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information)

การจัดทำมาตรการ...

**การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต กระบวนการยื่นคำ
ขออนุญาตก่อสร้าง/ตัดแปลง/รื้อถอนอาคาร
ของเทศบาลตำบลมะขาม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙**

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เทศบาลตำบลมะขามได้ทำการคัดเลือก กระบวนการยื่นคำขออนุญาตก่อสร้าง/ตัดแปลง/รื้อถอนอาคาร มาทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อสร้างมาตรการในการป้องกัน และการลดโอกาสการทุจริตจากการปฏิบัติงาน (Operational Risk) โดย พิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความ เสี่ยงและผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น

ในการจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตได้ประเมินมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in place) มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ดี พอใช้ หรืออ่อน เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม (Further Actions to be Taken)

ระดับ	คำอธิบาย
	การประเมินประสิทธิภาพมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยงานมีในปัจจุบัน
ดี	การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสมซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
อ่อน	การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิผล การควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

แบบรายงานเสนอความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน

กระบวนการ/ โครงการ	ชื่อความเสี่ยง	ชื่อหน่วยงาน	ประเภทหน่วยงาน	ด้านประเภทความเสี่ยง
กระบวนการ	การยื่นคำขออนุญาตก่อสร้าง/ดัดแปลง/ รื้อถอนอาคาร	เทศบาลตำบลมะขาม	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ด้านที่ ๑ ความเสี่ยงทุจริตที่เกี่ยวข้องกับ การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

โอกาส/ผลกระทบ	๑	๒	๓	๔	๕
โอกาส (Likelihood)	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาส เกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ไม่เกิน ๑ ครั้ง ต่อปี	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ไม่เกิน ๒ ครั้ง ต่อปี	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ไม่เกิน ๓ ครั้ง ต่อปี	เหตุการณ์อาจเกิดขึ้น ตั้งแต่ ๔ ครั้ง ขึ้นไป ต่อปี
ผลกระทบ (Impact)	กระทบต่อความเชื่อมั่น ของสังคมระดับต่ำมาก	กระทบต่อความเชื่อมั่น ของสังคมระดับต่ำ	กระทบต่อความเชื่อมั่น ของสังคมระดับปานกลาง	กระทบต่อความเชื่อมั่น ของสังคมระดับสูง	กระทบต่อความเชื่อมั่น ของสังคมระดับสูงมาก

แบบรายงาน...

แบบรายงานการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (LxI)			ระดับ ความเสี่ยง
				Likelihood	Impact	Risk Score	
กระบวนการยื่นคำขออนุญาตก่อสร้าง/ตัดแปลง/รื้อถอนอาคาร	๑	เจ้าหน้าที่รับคำขออนุญาตก่อสร้าง/ตัดแปลง/ รื้อถอนอาคาร	-				
	๒	เจ้าหน้าที่ตรวจสอบหลักฐานที่เกี่ยวข้อง					
	๓	เสนอผู้บังคับบัญชาพิจารณา	เจ้าหน้าที่มีการเรียกรับเงินทรัพย์สินหรือผลประโยชน์ใดกับผู้มาติดต่อเพื่อแลกกับการอนุญาตก่อสร้าง/ตัดแปลง/รื้อถอนอาคาร	๑	๔	๔	ต่ำ
	๔	แจ้งผู้ยื่นคำร้อง					

แบบรายงานการจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอน	ประเด็น ความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยง การทุจริต	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
เสนอผู้บังคับบัญชา พิจารณา	เจ้าหน้าที่มีการเรียกรับเงิน ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์ อื่นใด กับผู้มาติดต่อเพื่อ แลกกับการอนุญาต ก่อสร้าง/ตัดแปลง/รื้อถอน อาคาร	ต่ำ	๑. จัดทำคู่มือประชาชน เรื่อง การพิจารณาอนุญาต ออกใบอนุญาต/ออกใบรับรอง ตาม พรบ.ควบคุม อาคาร พ.ศ.๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ๒. จัดทำผังขั้นตอนการปฏิบัติงาน ๓. จัดทำมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใส ๔. มีช่องทางร้องเรียนการทุจริต	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙	ไม่มี	กองช่าง เทศบาลตำบล มะขาม

เกณฑ์การประเมิน...

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้านที่ ๒ กระบวนการทางการเงินผ่านระบบ KTB
Corporate Online ของเทศบาลตำบลมะขาม

๑. เกณฑ์โอกาสที่จะเกิด (Likelihood)

เกณฑ์โอกาสที่จะเกิด(Likelihood)	
๕	เหตุการณ์อาจเกิดขึ้น ตั้งแต่ ๔ ครั้งขึ้นไป ต่อปี
๔	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ไม่เกิน ๓ ครั้ง ต่อปี
๓	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ไม่เกิน ๒ ครั้ง ต่อปี
๒	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ไม่เกิน ๑ ครั้ง ต่อปี
๑	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)

๒. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
๔	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
๓	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
๒	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
๑	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

๓. ระดับความเสี่ยงการทุจริต

Risk Score					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง (๕ × ๑ = ๕)	สูง (๕ × ๒ = ๑๐)	สูงมาก (๕ × ๓ = ๑๕)	สูงมาก (๕ × ๔ = ๒๐)	สูงมาก (๕ × ๕ = ๒๕)
๔	ต่ำ (๔ × ๑ = ๔)	ปานกลาง (๔ × ๒ = ๘)	สูง (๔ × ๓ = ๑๒)	สูงมาก (๔ × ๔ = ๑๖)	สูงมาก (๔ × ๕ = ๒๐)
๓	ต่ำ (๓ × ๑ = ๓)	ปานกลาง (๓ × ๒ = ๖)	สูง (๓ × ๓ = ๙)	สูง (๓ × ๔ = ๑๒)	สูงมาก (๓ × ๕ = ๑๕)
๒	ต่ำ (๒ × ๑ = ๒)	ต่ำ (๒ × ๒ = ๔)	ปานกลาง (๒ × ๓ = ๖)	ปานกลาง (๒ × ๔ = ๘)	สูง (๒ × ๕ = ๑๐)
๑	ต่ำ (๑ × ๑ = ๑)	ต่ำ (๑ × ๒ = ๒)	ต่ำ (๑ × ๓ = ๓)	ต่ำ (๑ × ๔ = ๔)	ปานกลาง (๑ × ๕ = ๕)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงทุจริต

	สีเขียว	หมายถึง	ความเสี่ยงระดับต่ำ (๑ - ๔ คะแนน)
	สีเหลือง	หมายถึง	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (๕ - ๙ คะแนน)
	สีแดง	หมายถึง	ความเสี่ยงระดับสูง (๑๐ - ๑๔ คะแนน)
	สีแดง	หมายถึง	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (๑๕ - ๒๕ คะแนน)

การประเมินความเสี่ยง...

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตและการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต โดยการระบุนายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติกรรมการทุจริตในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการจ่ายเงินผ่านระบบ KTB Corporate Online โดยการค้นหาความเสี่ยงการทุจริต ค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมติฐานหรือเป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information)

การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต กระบวนการ จ่ายเงินผ่านระบบ KTB Corporate Online ของเทศบาลตำบลมะขาม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เทศบาลตำบลมะขามได้ทำการคัดเลือกกระบวนการจ่ายเงินผ่านระบบ KTB Corporate Online มาทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อสร้าง มาตรการในการป้องกัน และการลดโอกาสการทุจริตจากการปฏิบัติงาน (Operational Risk) โดยพิจารณา จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงและ ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น

ในการจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตได้ประเมินมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in place) มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ดี พอใช้ หรืออ่อน เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม (Further Actions to be Taken)

ระดับ	คำอธิบาย
	การประเมินประสิทธิภาพมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยงานมีในปัจจุบัน
ดี	การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสมซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสียหายอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
อ่อน	การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิภาพการควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

แบบรายงานเสนอความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน

กระบวนการ/ โครงการ	ชื่อความเสี่ยง	ชื่อหน่วยงาน	ประเภทหน่วยงาน	ด้านประเภทความเสี่ยง
กระบวนการ	การจ่ายเงินผ่านระบบ KTB Corporate Online	เทศบาลตำบลมะขาม	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ด้านที่ ๒ ความเสี่ยงทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่

โอกาส/ผลกระทบ	๑	๒	๓	๔	๕
โอกาส (Likelihood)	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นไม่เกิน ๑ ครั้ง ต่อปี	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นไม่เกิน ๒ ครั้ง ต่อปี	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นไม่เกิน ๓ ครั้ง ต่อปี	เหตุการณ์อาจเกิดขึ้นตั้งแต่ ๔ ครั้ง ขึ้นไป ต่อปี
ผลกระทบ (Impact)	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก

แบบรายงานการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (LxI)			ระดับ ความเสี่ยง
				Likelihood	Impact	Risk Score	
กระบวนการทางการเงินผ่านระบบ KTB Corporate Online	๑	การจ่ายเงินผ่านระบบ KTB Corporate Online	ผู้รับผิดชอบมีการแอบใช้รหัส User ID และ Password เข้าสู่ระบบ และดำเนินการถอนเงินจากบัญชีธนาคารผ่านระบบ KTB Corporate Online	๒	๒	๔	ต่ำ

แบบรายงานการจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอน	ประเด็น ความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยง การทุจริต	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
การจ่ายเงินผ่านระบบ KTB Corporate Online	ผู้รับผิดชอบมีการแอบใช้รหัส User ID และ Password เข้าสู่ระบบ และดำเนินการถอนเงินจากบัญชีธนาคารผ่านระบบ KTB Corporate Online	ต่ำ	๑. จัดทำคำสั่งมอบหมายงานและกำหนดผู้ถือ รหัสผ่าน อย่างชัดเจน ๒. ผู้บังคับบัญชามีการควบคุม กำกับ ดูแล ติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิด มีการตรวจทานทุกขั้นตอน ๓. จัดทำสถานะการเงินให้เป็นปัจจุบัน และเสนอผู้บังคับบัญชารายทุกวัน	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙	ไม่มี	กองคลัง เทศบาลตำบล มะขาม

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้านที่ ๓ โครงการจัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วงของเทศบาลตำบลมะขาม

๑. เกณฑ์โอกาสที่จะเกิด(Likelihood)

เกณฑ์โอกาสที่จะเกิด(Likelihood)	
๕	เหตุการณ์อาจเกิดขึ้น ตั้งแต่ ๔ ครั้งขึ้นไป ต่อปี
๔	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ไม่เกิน ๓ ครั้ง ต่อปี
๓	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ไม่เกิน ๒ ครั้ง ต่อปี
๒	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ไม่เกิน ๑ ครั้ง ต่อปี
๑	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)

๒. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
๔	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
๓	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
๒	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
๑	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

๓. ระดับความเสี่ยงการทุจริต

Risk Score					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง (๕ × ๑ = ๕)	สูง (๕ × ๒ = ๑๐)	สูงมาก (๕ × ๓ = ๑๕)	สูงมาก (๕ × ๔ = ๒๐)	สูงมาก (๕ × ๕ = ๒๕)
๔	ต่ำ (๔ × ๑ = ๔)	ปานกลาง (๔ × ๒ = ๘)	สูง (๔ × ๓ = ๑๒)	สูงมาก (๔ × ๔ = ๑๖)	สูงมาก (๔ × ๕ = ๒๐)
๓	ต่ำ (๓ × ๑ = ๓)	ปานกลาง (๓ × ๒ = ๖)	สูง (๓ × ๓ = ๙)	สูง (๓ × ๔ = ๑๒)	สูงมาก (๓ × ๕ = ๑๕)
๒	ต่ำ (๒ × ๑ = ๒)	ต่ำ (๒ × ๒ = ๔)	ปานกลาง (๒ × ๓ = ๖)	ปานกลาง (๒ × ๔ = ๘)	สูง (๒ × ๕ = ๑๐)
๑	ต่ำ (๑ × ๑ = ๑)	ต่ำ (๑ × ๒ = ๒)	ต่ำ (๑ × ๓ = ๓)	ต่ำ (๑ × ๔ = ๔)	ปานกลาง (๑ × ๕ = ๕)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงทุจริต

	สีเขียว	หมายถึง	ความเสี่ยงระดับต่ำ (๑ - ๔ คะแนน)
	สีเหลือง	หมายถึง	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (๕ - ๙ คะแนน)
	สีส้ม	หมายถึง	ความเสี่ยงระดับสูง (๑๐ - ๑๔ คะแนน)
	สีแดง	หมายถึง	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (๑๕ - ๒๕ คะแนน)

การประเมิน...

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตและการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต โดยการระบุรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติกรรม การทุจริตในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของโครงการจัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง โดยการค้นหาความเสี่ยงการทุจริต ค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาส เกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมติฐานหรือเป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่จะอาจเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information)

**การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โครงการจัดหาครุภัณฑ์
คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง ของเทศบาลตำบลมะขาม
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙**

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เทศบาลตำบลมะขามได้ทำการคัดเลือก โครงการจัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วงมาทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อสร้าง มาตรการในการป้องกัน และการลดโอกาสการทุจริตจากการปฏิบัติงาน (Operational Risk) โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงและ ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น

ในการจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตได้ประเมินมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in place) มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ดี พอใช้ หรืออ่อน เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม (Further Actions to be Taken)

ระดับ	คำอธิบาย
	การประเมินประสิทธิภาพมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยงานมีในปัจจุบัน
ดี	การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสมซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
อ่อน	การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิผลการควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

แบบรายงาน...

แบบรายงานเสนอความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน

กระบวนการ/ โครงการ	ชื่อความเสี่ยง	ชื่อหน่วยงาน	ประเภทหน่วยงาน	ด้านประเภทความเสี่ยง
โครงการ	จัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง	เทศบาลตำบลมะขาม	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ด้านที่ ๓ การใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหาร

โอกาส/ผลกระทบ	๑	๒	๓	๔	๕
โอกาส (Likelihood)	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นไม่เกิน ๑ ครั้ง ต่อปี	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นไม่เกิน ๒ ครั้ง ต่อปี	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นไม่เกิน ๓ ครั้ง ต่อปี	เหตุการณ์อาจเกิดขึ้นตั้งแต่ ๔ ครั้ง ขึ้นไป ต่อปี
ผลกระทบ (Impact)	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก

แบบรายงานการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (LxI)			ระดับ ความเสี่ยง
				Likelihood	Impact	Risk Score	
โครงการจัดหาครุภัณฑ์ คอมพิวเตอร์และ อุปกรณ์ ต่อพ่วง	๑	การกำหนดขอบเขตขอ งาน (Terms of Reference: TOR)	๑. กำหนดคุณสมบัติอาจเอื้อประโยชน์ ให้กับผู้ขายรายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ ๒. การกำหนดเงื่อนไขในข้อเสนอด้าน เทคนิคที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ยื่นรายใดราย หนึ่งโดยเฉพาะ	๒	๓	๖	ปานกลาง
	๒	การตรวจพิจารณา เอกสารในการยื่น ข้อเสนอของ ผู้ประกอบการ	คณะกรรมการฯ อาจใช้ดุลยพินิจเอื้อ ประโยชน์ในการตรวจเอกสารเพื่อเอื้อ ประโยชน์ให้กับผู้ขายรายใดรายหนึ่ง โดยเฉพาะ	๒	๒	๔	ต่ำ
	๓	การตรวจรับพัสดุ	คณะกรรมการฯ อาจรับสินบนเพื่อแลกกับ การใช้ดุลยพินิจเอื้อประโยชน์ในการตรวจ รับครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อ พ่วงบางรายการที่สามารถพิสูจน์ยาก ให้กับผู้ยื่นรายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ	๑	๒	๒	ต่ำ

แบบรายงาน...

แบบรายงานการจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอน	ประเด็น ความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยง การทุจริต	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
การกำหนด ขอบเขตของงาน (Terms of Reference: TOR)	๑. กำหนดคุณสมบัติอาจเอื้อ ประโยชน์ให้กับผู้ขายรายใดรายหนึ่ง โดยเฉพาะ ๒. การกำหนดเงื่อนไขในข้อเสนอ ด้านเทคนิคที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ยื่น รายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ	ปานกลาง	๑. ศึกษาเปรียบเทียบการจัดซื้อจัดจ้างจาก หน่วยงานอื่นที่มีภารกิจใกล้เคียงกัน ๒. ตรวจสอบเอกสารในการจัดซื้อจัดจ้างให้ เป็นไปตามข้อกำหนดของ พรบ.การจัดซื้อจัด จ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ๓. ตรวจสอบเอกสารในการจัดซื้อจัดจ้างให้ เป็นไปตามข้อกำหนดของ พรบ.การจัดซื้อจัด จ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยจัดทำรายการเพื่อตรวจสอบก่อนนำเสนอฝ่าย พัสดุ	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙	ไม่มี	กองคลัง เทศบาลตำบล มะขาม
การตรวจ พิจารณา เอกสารในการ ยื่นข้อเสนอของ ผู้ประกอบการ	คณะกรรมการฯ อาจใช้ดุลยพินิจเอื้อ ประโยชน์ในการตรวจเอกสารเพื่อ เอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขายรายใดราย หนึ่งโดยเฉพาะ	ต่ำ				
การตรวจรับ พัสดุ	คณะกรรมการฯ อาจรับสินบนเพื่อ แลกกับการใช้ดุลยพินิจเอื้อ ประโยชน์ในการตรวจรับครุภัณฑ์ คอมพิวเตอร์และ อุปกรณ์ต่อพ่วง บางรายการที่สามารถพิสูจน์ยาก ให้กับผู้ยื่นรายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ	ต่ำ				